

Strah je votel

»Jaz se pa najbolj bojim zvečer stati pod zvezdami,« je rekel Črt. »Bojim se zato, ker se zvezde utrnejo. Kadar se pa zvezda utrne, takrat umre človek. Odkod to vem? To piše v knjigi pravljic, ki mi jo je brala mama.« Strahopetni zajček, ki se je bal, če je list zašustel, je bil povod za ta razgovor v Avli občinske skupščine, kjer je tovarišica od Zveze kulturnih organizacij pripravila razstavo lutk. Na razstavo so prišli cibicani in malčki iz vrtecev. Z velikim zanimanjem so si ogledali zajčke in mucke in nečimerne prince, pa nagajive miške in Sovico Oko in malega sovjaka. Najbolj zanimiv se jim je zdel snežni mož, ki ga ni marala nobena snežena možakinja, dokler mu ni dedek Mraz prinesel lep nov nos, svetle gumbe in klobuk. Tudi pri sneženih možeh velja rek »Obleka naredi človeka«. Tovarišica, ki je cibicane vodila po razstavi, je bila močno presenečena, ko je ugotovila, da so otroci, ki obiskujejo vrtec, nasploh zelo pogumni, v glavnem se ne bojijo ničesar in nikogar. Malo, ampak res zelo malo se bojijo volka, potem lisice, nekateri tudi medveda. Razen Črta je bil samo še eden, ki je straha tudi videl: »Videl sem ga v gozdu. Hitro sem splezal na drevo. Moj brat ga je ubil, ampak se me je vseeno s svojimi dolgimi belimi prsti dotaknil, potem sva z bratom tekla domov, on je pa lomastil za nama. Doma ga je brat še enkrat ubil in potem je bil že drugič mrtev.« »Strah je votel, okoli ga pa nič ni!« so rekli otroci kar v zboru. Tovarišice pa so jim obljubile, da bodo v vrtec povabile vse tiste otroke, ki znajo iz razstavljenih lutk izvesti lepe pripovedke: otroke iz OŠ Brezovica, da jim bodo zaigrali pravljico o Medvedku Pu-ju, pa otroke iz OŠ Škofljica, ki znajo toliko lepih zgodb o strahopetnih zajčkih, zanesljivo bodo povabili lutkarje iz OŠ Vič, ki so razstavili lutke o Razvajeni princesi in še in še. Vse bodo povabili. Tudi iz Bičevja in Horjula in Oskarja Kovačiča in Preserja in Polhovega Gradca in Velikih Lašč in Rakinje. V vseh teh krajih živijo in delujejo otroci, ki so v Avli občinske skupščine razstavili nekatere svoje lutke. Za vse lutke na tej razstavi, žal, ni bilo prostora. Samo v lanskem letu jih je na srečanju nastopilo kar 162.

Praden so se otroci poslovili od razstavljenih lutk, so še zapeli. Tako je tovarišica pri Zvezi kulturnih organizacij slišala, da imajo poleg mladinskih, otroških in odraslih tudi nekatere prav imenitne cibicanske zборе.

JAŠ

Lutke v občinski stavbi

Zveza kulturnih organizacij naše občine je konec oktobra pripravila v avli občinske skupščine čudovito razstavo lutk lutkovnih skupin iz naše občine. Ne le, da so lutke zares čudovite, dejstvo je tudi, da nam lutke prikazujejo dejavnost lutkovnih skupin, ki je izredno pestra in oplemenitena z velikim čutom za estetiko in dobro vzgojo naših najmlajših. Z velikim navdušenjem in zanimanjem so si razstavo ogledali naši najmlajši iz mestnih vrtecev.

N. Č.

Kulturno-zgodovinska ekskurzija v Polhov Gradec

V sredo 10. oktobra smo se odpravili s kolesi v Polhov Gradec. Tja smo se odpravili skozi Proško. Pot nas je naprej vodila do osnovne šole v Polhovem Gradcu. Počakali smo tovarišico Jožico Kavčič, ki nam je pripovedovala o znamenitostih Polhovskega Gradca.

Polhov Gradec je staro rimsko naselje. Leži na višini 397 m nadmorske višine. Za cerkvijo se dviga hrib, stari grad, ki so mu včasih rekli Kalvarija. Na hribu je bil stari grad, ki se je porušil. Novega so zgradili drugod. V njem so kraljevali različni graščaki, najboljši je bil grof Blagaj, ki je odkril rože blagajane. Bil je edini grof, ki je bil kmečkega rodu. Poskušal je gojiti svilopreko, a mu to ni uspelo. Poskušal je dobiti rožno olje iz vrtnic, a tudi to mu ni šlo od rok. Zelo znameniti je Neptunov vodnjak iz 17. stoletja. Narediti ga je dal grof Blagaj. Nekaj posebnega je tudi lipa, ki raste zraven vodnjaka. Skozi Polhov Gradec teče reka Božna in Mala voda, ki se združita v Gradaščico. Polhov Gradec obdaja cela vrsta gričev in hribov. Zelo znana je gora Grmada. Visoka je 898 m, zraven sta gori Savinka in Podreber. Savinka je dobila ime po tem, ker so se tam spretale sive. V Sloveniji so se kmečki upori začeli leta 1515, v Polhovem Gradcu pa že 1514. Na gradu je spominska plošča v spomin na kmečke upore. Na gori Lovrene so odkrili rimsko obzidje.

Gotovo se sprašujete od kje ime Polhov Gradec? Nekoč je nek duhovnik prišel v srednji Polhov Gradec in konja privezal k drevesu, sam pa šel po opravkih. Ko pa se je vrnil, je videl, da je vse obgrizeno in rekel: »To pa je res Poljši gradec!«

Ko nam je vse to povedala, smo se odpravili do Jarnečeve hiše. Tam je ostalo nekaj učencev, ki so risali hišo. Ostali so šli naprej do Neptunovega vodnjaka. Tam so risali grb in stolp z uro. Potem smo se odpravili do lesnega podjetja Hoja. Razdeljeni v dve skupini smo si ogledali tovarno in žago.

Najprej smo si ogledali, kako delavci obžagajo hlodovino, da lahko gre skozi žago, ker ima določeno mero.

Neki delavec s posebnim vozilom priva hlode v žago. Hlod prežaga na več desk. Ko pridejo deske iz žage, odstranijo krajnike. Po tekočem traku se odpeljejo do zidu, kjer jih drug tekoči trak odpelje v drug oddelek. Tam jih dokončno obdelajo. Sušijo se od pol do štirih let. V skladišču se deske sušijo pod streho, da jih dež

ne zmoži. Ko so deske suhe jih z vilicarjem odpeljejo v drug oddelek. Tam jih našagajo na manjše kose in jih tudi nekaj zlepijo. Iverke delajo iz žaganja in koščkov desk. Naredijo tudi veliko furnirnih plošč za police. Vse te izdelke odpeljejo v ročni oddelek. Tam je manj hrupa. Sliši se le točenje kladiv.

V lakirnici končne izdelke s posebnimi pištolami še pobarvajo. V pištolo nalijejo barvo in z veliko močjo zraka, ki je v kompresorju, pištola prišči barvo na omarice. Največkrat pobarvajo trjavo, včasih pa tudi zeleno ali rdečo. V lakirnici imajo zračne čistilne naprave, ker če jih ne bi imeli, bi morali pogostokrat hoditi ven na svež zrak. Včasih, ko še niso imeli čistilnih naprav, so morali hoditi ven vsake pol ure.

Končne izdelke zapakirajo, z vilicarji jih odpeljejo v skladišče. S tovarnjaki jih potem razvozi v trgovine. Malo izdelkov gre za domači trg. Največ jih izvažajo na Bliznji vzhod, v Nemčijo, Afriko, Ameriko, Francijo, Italijo in še drugam.

Pot smo nadaljevali v Dvor, kjer smo si ogledali znamenito gotško cerkev. Cerkev na Dvoru je iz časa gotike.

Z gradnjo te cerkve so pričeli 1526 leta, končali pa so jo leta 1577. Posebnosti te cerkve so raven strop, viseči kip in stebri. Ta cerkev je bila za gospodo, zato ji štejemo grofovska ali cesarska cerkev. Dve sliki pri glavnem oltarju je naslikal slikar Mezeinger. Kipci iz lesa so delo kiparjev iz družine Eacij iz Polhovskega Gradca. Na oltarju so iz kamena oblikovane škofova palica, papeževa palica in drevo. Ko prideš skozi glavna vrata, peljejo stopnice navzdol, kar je za gotško cerkev nenavadno. V škropilni kamen, ki so ga izdelali domačini in je iz črnega marmorja, je vklesana letnica, ko so to veličansko cerkev pričeli graditi. V zvonik vodijo številne stopnice, ki pripeljejo prav do velikega bronastega zvona, na katerem je prav tako vklesana letnica.

Ta cerkev je ena najstarejših gotških cerkva v Jugoslaviji. Stara je okoli 500 let, zato jo bo treba kmalu obnoviti, da ne bo razpadla, ker je to največja dragocnost v Sloveniji.

Po ogledu in kratkem postanku smo se odpravili nazaj v Horjul.

Priprema sestavi: učenci 5. razreda celodnevne osnovne šole 1. bataljona Dolomitskega odreda Horjula

Obvestilo za zimovanje otrok

Zveza prijateljev mladine Ljubljana Vič-Rudnik bo za otroke 1. razredov osnovne šole v občini Vič-Rudnik organizirala enotedensko zimovanje v času šolskih počitnic. Zimovanje se bo odvijalo v Domu Borcev in mladine v Zapotoku. Za otroke bodo skrbele vzgojiteljice, pri smučarskih veščinah pa jim bo pomagal smučarski voditelj iz SK Krim. V bazi bo teren opremljen tudi z vlečnico, ter splogonom, kateri je primeren tej starostni skupini otrok – smučarjem začetnikom.

Cena 7 dnevne bivanja je 4.000,00 din v to ceno pa je vključeno penzion z pet obroki dnevno, prevoz, vzgojni kader in vlečnica.

Za otroke, ki nimajo lastne smučarske opreme (pancarje in smuči) bo poskrbela naša zveza.

V domu je prstorja za 40 otrok, zato pohitite prijavo pri Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Vič-Rudnik, Trg MDB 14, do 14. decembra 1984. Vse informacije lahko dobite tudi po telefonu 213-988.

Izlet v TMS v Bistri

V soboto, 20. 10. smo se družina Podlesna vetrnica iz odreda Blagajev volčin odpravila na naravoslovni izlet v Tehnični muzej Slovenije v Bistri. Zbor smo imeli pred šolo in nato odšli do avtobusne postaje, od tam pa z avtobusom do Vrhnike, od koder smo šli peš do Bistre. Pot nam je kar hitro minila, saj smo med potjo opazovali ljudi pri jesenskih opravilih. Po slabi uri hoda smo prišli v Tehnični muzej Slovenije v Bistri. Najprej smo si ogledali razvoj žage od čisto preprostih žag do bolj popolnejših-današnjih, oziroma prvi zametki današnjih motorov. Za nas je bil predvsem zanimiv ogled živali, kjer smo ostali tudi največ časa. Svojim članom smo vodniki razložili, katera žival je in vse njene lastnosti, pa tudi njene sovražnike, če pa česa nismo vedeli, smo si prebrali na plakatih ob vitrinah, kjer so živali. Zatem smo si ogledali kovačijo in nazadnje še stare avtomobile, motorje in kolosa. Nekatera avtomobilska sredstva so še v voznem stanju. Nato smo šli do majhnega jezera, ki je za muzejem, kjer smo si ogledali race (žive). Po ogledu smo se pokrepčali in zopet pot pod noge do Vrhnike.

Mislimo, da je izlet uspel in tudi pripomogel k razširjanju našega znanja o življenju živali v naravi.

Taborniki Z - D - R - A - V - O

Požar Jelka
Odred Blagajev volčin

Kulturni dan

Sredi oktobra smo imeli kulturni dan. Zjutraj smo se odpravili v Želimlje. Sprejeli so nas učenci podružnične šole. Najprej smo šli v garderobo. Tu smo se preobuli v copate. Nato nam je kuharica prinesla malico. Ko smo pojedli, smo šli v učilnico. Začel se je program. Učenci iz Želimelj so nam zaigrali igrice, zapeli pesmice, ter zaplesali ples. Izvedli smo tudi, da je njihovo šolo dal zgraditi pisatelj Finžgar. Potem smo mi predstavili našo šolo. Letos je dobila ime po Levstikovi brigadi. Povedali smo tudi nekaj pesmic. Za konec smo vsi skupaj zapeli. Nato smo odšli na igrišče. Tu smo se igrali. Zelo mi je bilo všeč.

Nataša Kraljič
OŠ Škofljica 2. a razred

MAJA SE BODO SREČALI NA DOBROVI

Nogometni praznik v Železni Kapli

Morda so nogometašice in nogometaši NK Dobrova, OK ZSMS Ljubljana Moste-Polje in krajevnega združenja zveze slovenske mladine iz Železne Kaple preveč prezivali lepi nedeljski

Kapelski podžupan je počastil zmagovalno ekipo s pit-jem vinjaka iz pokala

dan 3. mednarodnega nogometnega turnirja za pokal tovarne celuloze Obir pod pezo rezultatov in kljub vsemu le premalo kot pravi praznični dan za okrog 200 članov in članic mladinske organizacije koroških Slovencev iz Železne Kaple in številnih okoliških vasi pristnih slovenskih nazivov Obirka Lepena, Lobnik, Remšenik, Bela in Reberca. Za vsako njihovo snidenje mora biti povod in, če je to srečanje z znanci in prijatelji z Dobrove in moščanske občine, je to zanje resnično slovesen dan. Da naši rojaki resnično tako vrednotijo tako prireditve, je dokazala tudi prisotnost podžupana iz Železne Kaple Mihija Kuhlja s sodelavci iz slovenskih organizacij, predsednika zveze mladinskih organizacij in vseh, ki so imeli patronat nad turnirjem.

Na nogometnem igrišču so se najbolj izkazali nogometaši in nogometašice z Dobrove. To ni presenetljivo, saj so Dobrovci trenutno na prvem mestu tudi v svoji ligi. Domačini pa so bili, fanje in dekleta, borbeni, saj so le s tem lahko nadomestili poredke treninge na kapelskem igrišču. K pravi prijateljski igri sta s svojo odločnostjo prispevala tudi sodnika Izidor Šporn iz Železne Kaple in Boro Vasič iz Ljubljane. Zdravko Haderlap, predsednik kapelskega združenja pa je s sodelavci poskrbel, da je turnir lepo uspel.

Rezultati: ženske NK Dobrova : Železna Kapla 4:0, moški: Železna Kapla : Moste Polje 1:1, Dobrova : Moste-Polje 1:0, Dobrova : Železna Kapla 3:0.

S. J.

Čprav je moški nogomet tisti, ki privlači tisoče gledalcev na igrišča, pa so igralke z Dobrove in iz Železne Kaple tudi pokazale, da znajo močno, odločno in točno brcniti žogo

Bojanovi plavalni uspehi v maratonu

Bojan Jean je študent drugega letnika fizike iz Ljubljane. Pa nisva poklepetala zaradi študija, čeprav bi bilo tudi to zanimivo, temveč zaradi nenavadnega sporta, ki ima pri nas le zelo malo privržencev, natančneje – v Sloveniji samo dva. Gre za plavanje na dolge razdalje. Poleg Bojana tako plavanje veseli tudi Celjana Jožeta Tanka.

Že daljnega leta 1975, ko je bilo Bojanu Jeanu enajst let in je hodil v peti razred na bičevsko osnovno šolo, se je naučil plavati. ko je bilo na koleziji istega leta balkansko prvenstvo, ga je plavanje tako prevzelo, da se je vključil v Plavalni klub Ljubljana in začel redno vaditi pri trenerju Dušanu Kitu. Vrstile so se tekme, najprej na Koleziji, na Šternu, počasi se je odločil za svoj slog – kravl. Že tedaj pa so mu ustrezale daljše discipline, 400 do 1500 metrov kravl. Nikoli ni bil med najboljšimi, vendar tudi njegov največji uspeh – 6. mesto na državnem mladinskem prvenstvu v Štipu ni karsibodi, pa tudi 8. mesto na državnem prvenstvu v Splitu na 1500 metrov kravl ni kar tako. Zadnjič je za PK Ljubljana nastopil na zimskem prvenstvu leta 1982.

Vendar se je že septembra leta 1982 prvič pomeril na maratonski tekmi, tedaj je namreč na naslov PK Ljubljana prišlo vabilo na tekmovanje na Hvaru. Proga po zalivu pri Starém gradu je dolga 15,7 kilometra. Dosegel je imenitno uvrstitev – 2. mesto. Najhitrejši je bil plavalec iz Egipta. Ta uspeh ga je tako spodbudil, da je še isto leto plaval po Sueškem kanalu na 29,8 kilometra dolgi razdalji in se uvrstil na 5. mesto med amaterji in na 10. med profesionalci.

Tako plavanje zahteva tudi odlično telesno in duševno pripravljenost. Zato Bojan trenira v tivoljskem bazenu, kjer je sicer velika gneča, saj tam vadijo plavalci vseh treh plavalnih klubov, tja pa prihajajo na ure telesne vzgoje tudi mnogi študenti. Le težko najde čas za trening, tako, da je le ta usklajen z njegovim prostim časom. Že naslednje leto se je udeležil maratona na beneškem Lidu, kjer se je uvrstil na 2. mesto, na tradicionalnem hvarskem maratonu pa je bila uvrstitev slabša, ker je bilo vreme slabo in hladno, vsaj tako pravi Bojan. Lani se je udeležil kar štirih tekem 16 kilometrov dolgega maratona v Neaplju (5. mesto), beneškega (14 km, 5. mesto), maratona na Savi, ki je od vasi Jarka do Šabca v dolžini 18 kilometrov. Tam je Bojan lani dosegel svoj največji maratonski uspeh, saj je zmagal. Vesel zmage se je udeležil še hvarskega maratona in tam dosegel 6. mesto. Letos ni ponovil lanskih uspehov, vendar so uvrstitve dobre – Benetke (9. mesto), Šabac (4. mesto) in Hvar 5. mesto.

BOJAN JEAN – kako preplavati 15 ali 20 kilometrov kar najhitreje? (Foto D. H.)

ljši, plavalci plavajo več kot sedem ur. Na Hvaru, kjer je dolžina natančno 15.760 metrov, pa je Bojan dosegel najboljši čas tri ure, 48 minut in dve sekundi.

Jean Bojan je še vedno član PK Ljubljana in prav klub mu pomaga pri njegovi dejavnosti in povrne stroške za pot, poleg tega pa lahko nemoteno vadi na Koleziji ali v Tivoliju, ko so tam klubski plavalci. Gostitelji, ki organizirajo tekmovanja pa na srečo povrnejo stroške bivanja v kraju tekmovanja.

Sicer na teh tekmovanjih ponavadi nastopi 30 do 40 tekmovalcev. Plavanje na dolge razdalje se je v tujini že lepo uveljavilo, saj imajo ti plavalci svoje zveze v Veliki Britaniji, Italiji, pa tudi v Egiptu in še posebej v ZDA, kjer je zelo razširjeno plavanje po jezerih. Zanimivo je, da se s tem plavljenjem ukvarjajo plavalci zelo različnih starosti, od 16 do 40 let. Se bolj pa preseneča to, da na maratonih z moškimi nastopajo skupaj tudi ženske in kot pravi Bojan, sploh niso od muh.

DANILO HINIČ